

Надходження рукопису до журналу: 03.05.2026

Прийнято до друку рукопис після рецензування: 09.06.2026

Дата публікації: 30.06.2026

DOI: <https://doi.org/10.37000/ebbsl.2026.09.12>

УДК 657.1:004.9(477)

Андрій НАЙДА,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

ORCID 0000-0002-6371-1382

email: andrew.od2017@gmail.com

Ірина ТОПАЛОВА,

доктор економічних наук, доцент, в.о. завідувача

кафедри обліку і оподаткування,

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

ORCID 0000-0001-7845-6612

email: djesi@te.net.ua

Руслан ВОЛЧЕК,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри

менеджменту організацій, доцент кафедри

бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту,

Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна

ORCID 0000-0002-3741-1458

email: ruslan1981196@ukr.net

Наталя СЕЛІВАНОВА,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту,

Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна

ORCID 0000-0002-4157-4946

email: n.selivanova.odessa@gmail.com

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Анотація

Актуальність. Стрімкий розвиток цифрової економіки, поширення інформаційно-комунікаційних технологій, автоматизації бізнес-процесів, штучного інтелекту, технологій Big Data, блокчейну та хмарних сервісів зумовлюють необхідність трансформації систем бухгалтерського обліку та звітності підприємств. В умовах євроінтеграційних процесів, цифровізації економіки та посилення вимог до оперативності, достовірності й прозорості облікової інформації особливої актуальності набуває дослідження перспектив і ризиків цифрової трансформації бухгалтерського обліку для українських підприємств. Водночас поряд із значними можливостями цифровізація породжує низку викликів, пов'язаних із кібербезпекою, захистом даних, адаптацією персоналу та необхідністю модернізації інформаційної інфраструктури.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та практичних аспектів цифрової трансформації бухгалтерського обліку та звітності з урахуванням перспектив та ризиків для підприємств України.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів пізнання: методи аналізу та синтезу – для узагальнення теоретичних підходів до цифровізації бухгалтерського обліку; системний підхід – для дослідження взаємозв'язку цифрових технологій та обліково-аналітичних процесів; порівняльний аналіз – для оцінювання сучасних цифрових інструментів; графічний метод – для візуалізації етапів еволюції бухгалтерського обліку та концептуальної моделі його цифрової трансформації; метод логічного узагальнення – для формування висновків і пропозицій.

Отримані результати. Досліджено сучасний стан цифровізації бухгалтерського обліку в Україні та світі. Визначено ключові напрями трансформації облікових систем під впливом цифрових технологій. Систематизовано основні переваги використання штучного інтелекту, хмарних технологій, Big Data, блокчейну та роботизованої автоматизації процесів в обліку і звітності. Узагальнено ризики цифрової трансформації, серед яких кіберзагрози, ризики втрати конфіденційності інформації, алгоритмічні помилки, технологічна залежність та дефіцит кваліфікованих кадрів. Запропоновано авторську концептуальну модель цифрової трансформації бухгалтерського обліку та звітності підприємств України, яка передбачає інтеграцію сучасних цифрових технологій у єдиний інформаційний контур, автоматизоване формування звітності в режимі реального часу, використання інтелектуальних алгоритмів прогнозування та інтеграцію систем внутрішнього контролю й аудиту.

Практична цінність роботи полягає у можливості використання запропонованої концептуальної моделі для модернізації обліково-аналітичних систем підприємств різних галузей економіки, підвищення ефективності управлінських рішень, якості фінансової інформації та конкурентоспроможності суб'єктів господарювання в умовах цифрової економіки.

Висновки. Встановлено, що цифрова трансформація бухгалтерського обліку є об'єктивною передумовою підвищення ефективності діяльності підприємств та забезпечення їх адаптації до сучасних умов господарювання. Найбільший потенціал мають технології штучного інтелекту, автоматизації, Big Data та блокчейну, які здатні суттєво підвищити оперативність, точність і аналітичну цінність облікової інформації. Водночас ефективність цифрової трансформації залежить від належного управління ризиками, розвитку цифрових

компетентностей персоналу та удосконалення нормативно-правового забезпечення цифрових процесів.

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, звітність, цифрова трансформація, управління підприємством, контроль, аудит, штучний інтелект, автоматизація, цифрові технології.*

UDC 657.1:004.9(477)

Naida ANDRII,

PhD (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation
Odesa State Agrarian University, Odesa, Ukraine
ORCID 0000-0002-6371-1382
email: andrew.od2017@gmail.com

Iryna TOPALOVA,

doctor of economics, associate professor,
Acting head of the department of accounting and taxation
Odesa State Agrarian University, Odessa, Ukraine
ORCID 0000-0001-7845-6612
email: djesi@te.net.ua

Volchek RUSLAN,

PhD (Economics), Associate Professor of the Department
of Management of Organizations, Associate Professor
of the Department of Accounting, Analysis and Audit,
Odesa National Economic University, Odesa, Ukraine
ORCID 0000-0002-3741-1458
email: ruslan1981196@ukr.net

Selivanova NATALIA,

PhD (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of the Department
of Accounting, Analysis and Audit
Odesa Polytechnic National University, Odesa, Ukraine
ORCID 0000-0002-4157-4946
email: n.selivanova.odessa@gmail.com

DIGITAL TRANSFORMATION OF ACCOUNTING AND REPORTING: PROSPECTS AND RISKS FOR ENTERPRISES OF UKRAINE

Abstract

Relevance. The rapid development of the digital economy, the proliferation of information and communication technologies, business process automation, artificial intelligence, Big Data technologies, blockchain and cloud services necessitate the transformation of enterprise accounting and reporting systems. In the context of European integration processes, economic digitalization and increasingly stringent requirements for the timeliness, reliability and transparency of accounting information, the study of the prospects and risks of digital transformation of accounting for Ukrainian enterprises acquires particular relevance. At the same time, alongside significant opportunities, digitalization generates a number of challenges related to cybersecurity, data protection, personnel adaptation and the need to modernize information infrastructure.

Purpose of the study is to substantiate the theoretical and practical foundations of the digital transformation of accounting and reporting, as well as to identify the opportunities, prospects, and risks associated with the implementation of digital technologies in the accounting systems of Ukrainian enterprises.

Methods. The study utilizes a combination of general scientific and specific research methods, including analysis and synthesis to generalize theoretical approaches to accounting digitalization; the systems approach to examine interrelationships between digital technologies and accounting processes; comparative analysis to evaluate contemporary digital tools; graphical methods to visualize the stages of accounting evolution and the conceptual model of its digital transformation; and logical generalization to formulate conclusions and proposals.

Results. The current state of accounting digitalization in Ukraine and globally has been examined. The key directions of accounting system transformation under the influence of digital technologies have been identified. The main advantages of applying artificial intelligence, cloud technologies, Big Data, blockchain and robotic process automation in accounting and reporting have been systematized. The risks of digital transformation have been summarized, including cyber threats, risks of loss of information confidentiality, algorithmic errors, technological dependency and a shortage of qualified personnel. An original conceptual model of the digital transformation of accounting and reporting for Ukrainian enterprises has been proposed, which envisages the integration of modern digital technologies into a unified information framework, the automated generation of reports in real time, the application of intelligent forecasting algorithms, and the integration of internal control and audit systems.

Practical value of the study. The practical value of the study lies in the potential application of the proposed conceptual model for modernizing the accounting and analytical systems of enterprises across various sectors of the economy, enhancing the quality of managerial decision-making, improving the quality of financial information and strengthening the competitiveness of economic entities in the digital economy.

Conclusions. It has been established that the digital transformation of accounting is an objective prerequisite for improving enterprise performance and ensuring their adaptation to contemporary business conditions. The greatest potential is held by technologies of artificial intelligence, automation, Big Data and blockchain, which are capable of significantly enhancing the timeliness, accuracy and analytical value of accounting information. At the same time, the effectiveness of digital transformation depends on adequate risk management, the development of digital competencies among personnel, and the improvement of the regulatory and legal framework governing digital processes.

Keywords: *accounting, reporting, digital transformation, enterprise management, control, audit, artificial intelligence, automation, digital technologies.*

Вступ. Сучасний розвиток цифрової економіки супроводжується активним впровадженням інноваційних технологій у всі сфери діяльності підприємств. Особливо відчутними є зміни у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які традиційно виступають основою інформаційного забезпечення управління господарською діяльністю суб'єктів господарювання. Глобальна цифровізація бізнес-процесів, розвиток штучного інтелекту, технологій машинного навчання, хмарних обчислень та блокчейну формують нові підходи до організації обліку, контролю та аудиту.

Для українських підприємств питання цифрової трансформації бухгалтерського обліку набуває особливої актуальності в умовах інтеграції до європейського економічного простору, посилення конкуренції та необхідності забезпечення прозорості фінансової інформації. Традиційні облікові системи дедалі частіше не відповідають потребам сучасного бізнесу щодо швидкості формування інформації, її достовірності та аналітичної цінності. Водночас цифровізація супроводжується низкою ризиків, пов'язаних із захистом інформації, кіберзагрозами, адаптацією персоналу до нових технологій та необхідністю значних інвестицій у модернізацію інформаційної інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика цифрової трансформації бухгалтерського обліку активно досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. Питання цифровізації облікових процесів, автоматизації бухгалтерської діяльності та використання сучасних інформаційних технологій висвітлені у працях Азаренкова Г., Мельянкової Л. та Головачак Г. [1], які обґрунтовують необхідність інтеграції цифрових інструментів у систему управління підприємством. Мирончук З., Ціцька Н., Андрушко Р. та Малецька О. [2] досліджують вплив діджиталізації на трансформацію бізнес-процесів та бухгалтерського обліку.

Вагомий внесок у дослідження ролі штучного інтелекту в облікових системах здійснили Ляхович Г.І. та Вакун О.В. [3], які доводять, що використання інтелектуальних систем дозволяє підвищити ефективність управлінського обліку та якість аналітичної інформації. Аналогічні висновки містяться у роботах Крюкової І., Селіванової Н., Соколенко Л., Балла І. та Гнатєвої Т. [4, 5], які досліджують перспективи використання технологій штучного інтелекту в обліково-аналітичному забезпеченні аграрних підприємств.

Проблеми кібербезпеки та інформаційних ризиків цифрової економіки розглядає Когут Ю.І. [6], який наголошує на необхідності формування комплексної системи захисту цифрових даних підприємства.

Комплексний аналіз можливостей та ризиків цифрових технологій представлений Бардашем С.В. та Грабчук І.Л. [7]. Вплив цифрових технологій на

трансформацію системи бухгалтерського обліку в Україні дослідили Кудлаєва Н.В., Косташ Т.В. та Михалків А.А. [8]. Тенденції упровадження цифровізації проаналізовані Петченко М., Фоміною Т., Балазюк О., Смірноюю Н., Луговою О. [9].

Питання використання блокчейн-технологій у фінансовій та податковій сфері досліджують Ashfaq K., Riaz A., Iftikhar F. [10], а також Adelekan O.A. та співавтори [11], які відзначають потенціал технології блокчейн для забезпечення прозорості податкових розрахунків та мінімізації ризиків шахрайства.

Попри значну кількість наукових праць, недостатньо дослідженими залишаються питання комплексної оцінки перспектив і ризиків цифрової трансформації бухгалтерського обліку в умовах сучасних викликів розвитку української економіки.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних та практичних аспектів цифрової трансформації бухгалтерського обліку та звітності з урахуванням перспектив та ризиків для підприємств України.

Результати дослідження. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку являє собою процес комплексного впровадження цифрових технологій у систему збору, обробки, зберігання та передачі облікової інформації. На відміну від традиційної автоматизації окремих облікових процедур, цифрова трансформація передбачає докорінну зміну підходів до організації облікових процесів та інформаційної взаємодії між усіма учасниками господарської діяльності [12].

Сучасний етап розвитку цифрового обліку характеризується активним використанням таких технологій: хмарних сервісів; штучного інтелекту; машинного навчання; технології блокчейн; роботизованої автоматизації процесів (RPA); Big Data-аналітики; електронного документообігу; ERP-систем (табл. 1).

Використання цифрових технологій забезпечує суттєве підвищення ефективності функціонування облікових систем підприємств. За результатами досліджень вітчизняних науковців, автоматизація дозволяє скоротити час на виконання рутинних бухгалтерських операцій більш ніж на 50 %, одночасно зменшуючи кількість помилок при формуванні фінансової інформації [1; 2].

Особливе значення у сучасних умовах набуває використання штучного інтелекту. Системи штучного інтелекту здатні автоматично класифікувати господарські операції, здійснювати аналіз фінансових показників, прогнозувати ризики та генерувати управлінські звіти [3; 5]. Крім того, алгоритми машинного навчання дозволяють виявляти аномалії у фінансових операціях та підвищувати ефективність внутрішнього контролю.

Таблиця 1

Основні напрями застосування цифрових технологій у бухгалтерському обліку та звітності

Технологія	Напрями використання	Очікуваний ефект
Штучний інтелект	Автоматичне розпізнавання первинних документів, формування бухгалтерських проведення, прогнозування фінансових результатів, виявлення помилок і ризикових операцій	Зменшення трудомісткості облікових робіт, підвищення точності облікових даних та якості звітності
Big Data	Обробка великих масивів фінансової, податкової та управлінської інформації, аналіз господарських операцій	Підвищення аналітичної цінності облікової інформації та обґрунтованості управлінських рішень
Blockchain	Захист електронних документів, підтвердження достовірності господарських операцій, аудит цифрових записів	Забезпечення прозорості, незмінності та надійності облікових даних
Хмарні технології	Ведення бухгалтерського обліку в режимі онлайн, зберігання електронних документів, дистанційне формування звітності	Оперативний доступ до інформації, скорочення витрат на ІТ-інфраструктуру
RPA	Автоматизація введення первинних даних, обробки рахунків, звірки розрахунків та формування типових звітів	Мінімізація людського фактора та скорочення часу на виконання рутинних операцій
ERP-системи	Інтеграція бухгалтерського, податкового, управлінського обліку та звітності в єдиному інформаційному середовищі	Підвищення узгодженості даних та ефективності управління підприємством
Електронний документообіг	Створення, підписання, обмін та архівування первинних документів в електронному форматі	Прискорення документообігу та зменшення витрат на паперові носії

Джерело: сформовано авторами на основі [1, 4, 8, 12, 13, 14]

Дослідження багатьох науковців підтверджують, що інтеграція технологій штучного інтелекту в обліково-аналітичні системи забезпечує оперативність прийняття управлінських рішень, покращує якість прогнозування та підвищує конкурентоспроможність підприємств [4, 10].

Особливу роль у трансформації облікових систем відіграє штучний інтелект. На відміну від традиційних програмних продуктів, системи штучного інтелекту здатні самостійно навчатися на основі накопичених масивів даних, виявляти закономірності та формувати рекомендації щодо прийняття управлінських рішень [3; 5]. Так у сучасних програмних комплексах AI вже використовується для

автоматичного формування бухгалтерських проведення, класифікації витрат, контролю правильності заповнення документів та підготовки управлінської звітності [4; 15].

Використання алгоритмів машинного навчання дозволяє здійснювати прогнозування фінансових результатів діяльності підприємства, аналіз ліквідності, оцінку ризику банкрутства та виявлення шахрайських операцій.

У перспективі розвиток технологій штучного інтелекту може призвести до формування концепції автономного бухгалтерського обліку, за якої значна частина операцій буде виконуватись без безпосередньої участі людини (рис. 1).

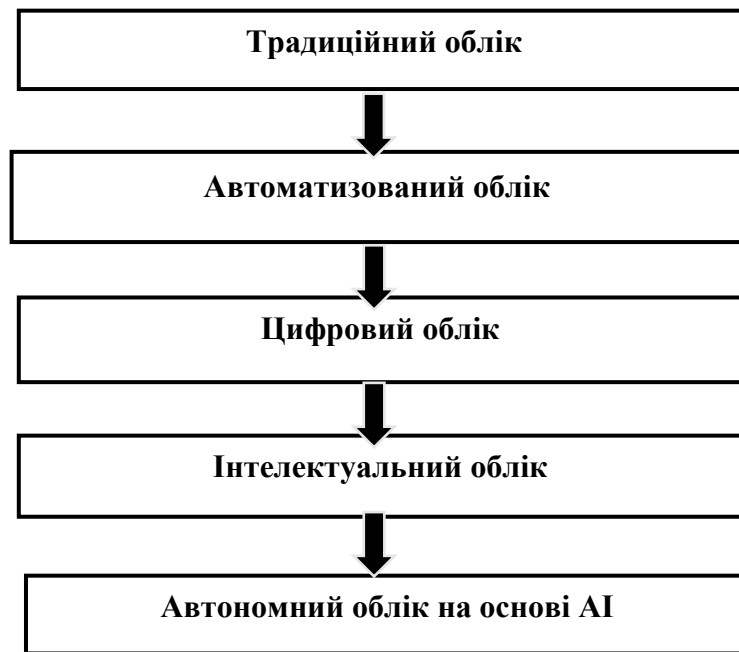

Рис. 1 Еволюція бухгалтерського обліку під впливом цифрових технологій

Джерело: розроблено авторами

Еволюція бухгалтерського обліку відображає поступовий перехід від ручного ведення облікових процесів до інтелектуалізованих систем, заснованих на технологіях штучного інтелекту. На першому етапі є традиційний облік, де переважна більшість операцій виконувалася вручну, що потребувало значних трудових витрат і супроводжувалося високою ймовірністю помилок. Наступним етапом є автоматизований облік, який характеризується впровадженням спеціалізованого програмного забезпечення для обробки первинної інформації та формування звітності.

Подальший розвиток інформаційних технологій сприяв переходу до цифрового обліку, який передбачає використання електронного документообігу, хмарних сервісів, інтегрованих інформаційних систем та цифрових платформ. На

етапі інтелектуального обліку відбувається активне застосування технологій штучного інтелекту, машинного навчання, Big Data та аналітичних інструментів для автоматизації обробки інформації, прогнозування показників діяльності та підтримки управлінських рішень.

Найвищим рівнем розвитку є автономний облік на основі AI, який передбачає функціонування самонавчальних облікових систем, здатних автоматично розпізнавати господарські операції, формувати облікові записи, генерувати фінансову та податкову звітність, здійснювати моніторинг ризиків і виконувати контрольні процедури практично без участі людини. Така трансформація суттєво підвищує оперативність, точність та аналітичну цінність облікової інформації.

Трансформація бухгалтерського обліку демонструє перехід від моделі «облік минулих подій» до моделі «прогнозування та управління майбутнім». Якщо традиційний облік був спрямований на фіксацію господарських фактів, то сучасні інтелектуальні системи дозволяють прогнозувати фінансові результати, оцінювати ризики та підтримувати процес прийняття управлінських рішень.

Таким чином, цифровізація формує нову парадигму бухгалтерського обліку, у якій ключовими факторами розвитку стають штучний інтелект, великі дані, хмарні технології, блокчейн та автоматизовані системи аналізу інформації. Перспективним напрямом розвитку облікової науки та практики в Україні є формування автономних цифрових облікових систем, здатних забезпечувати безперервне ведення обліку, контроль, аудит та формування звітності в режимі реального часу.

Водночас цифровізація облікових систем супроводжується низкою ризиків, які можуть негативно впливати на фінансову безпеку підприємства (табл. 2).

Найбільш вагомими серед них є ризики кібербезпеки. Збільшення обсягів електронної інформації та використання віддалених сервісів створює додаткові можливості для несанкціонованого доступу до фінансових даних, кібератак та витоку конфіденційної інформації [6].

Суттєвою проблемою залишається дефіцит цифрових компетентностей бухгалтерських працівників. Сучасний бухгалтер повинен володіти не лише професійними знаннями у сфері обліку та оподаткування, а й навичками роботи з цифровими платформами, системами бізнес-аналітики та інструментами штучного інтелекту [8].

Окрему групу ризиків становлять фінансові ризики, пов'язані з необхідністю значних інвестицій у цифрову трансформацію. Впровадження сучасних ERP-систем, хмарних сервісів та інтелектуальних платформ потребує значних фінансових ресурсів, що може бути проблематичним для малого та середнього бізнесу.

Таблиця 2

Основні ризики використання цифрових технологій у бухгалтерському обліку та звітності підприємств

Вид ризику	Характеристика	Можливі наслідки
Кібербезпековий ризик	Несанкціонований доступ до бухгалтерських баз даних, електронної звітності, хмарних сервісів та електронних ключів	Втрата або викривлення облікових даних, фінансові збитки, штрафні санкції, репутаційні втрати
Технологічні ризики	Збої програмного забезпечення	Втрата даних, помилки у звітності
Кадрові ризики	Недостатній рівень цифрових компетентностей бухгалтерів та аудиторів	Низька ефективність використання цифрових інструментів, зростання кількості помилок
Правовий та регуляторний ризик	Невідповідність цифрових рішень вимогам законодавства щодо бухгалтерського обліку, оподаткування та захисту персональних даних	Штрафи, податкові донарахування, юридична відповідальність
Економічні ризики	Значні інвестиції у програмне забезпечення, навчання персоналу та технічну інфраструктуру	Зростання витрат підприємства та збільшення строку окупності цифрових проєктів
Ризик надмірної автоматизації	Скорочення професійного контролю бухгалтера за результатами роботи цифрових систем	Несвоєчасне виявлення помилок, зниження якості обліково-аналітичної інформації

Джерело: сформовано авторами на основі [6, 7]

На нашу думку, одним із перспективних напрямів розвитку бухгалтерського обліку в Україні є формування концепції «інтелектуального цифрового обліку», яка передбачає інтеграцію штучного інтелекту, хмарних технологій та автоматизованої аналітики в єдину інформаційну екосистему підприємства. Проведене дослідження дозволяє запропонувати авторську модель цифрової трансформації бухгалтерського обліку підприємств України (рис. 2).

Запропонована концептуальна модель цифрової трансформації бухгалтерського обліку та звітності підприємств України ґрунтується на інтеграції сучасних цифрових технологій у єдину систему формування, обробки, аналізу та передачі облікової інформації. На відміну від традиційних підходів, модель забезпечує функціонування фінансового, управлінського та податкового обліку в межах єдиного цифрового середовища, що дозволяє усунути дублювання інформаційних потоків та підвищити оперативність формування звітності.

Базовим елементом моделі виступає цифрова інфраструктура підприємства, до складу якої входять хмарні технології, технології Big Data, блокчейн, інтернет речей (IoT), автоматизовані ERP-системи та інструменти інтеграції через API.

Саме цифрова інфраструктура забезпечує накопичення та безперервний обмін даними між внутрішніми і зовнішніми інформаційними системами.

ЗОВНІШНЄ ЦИФРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ

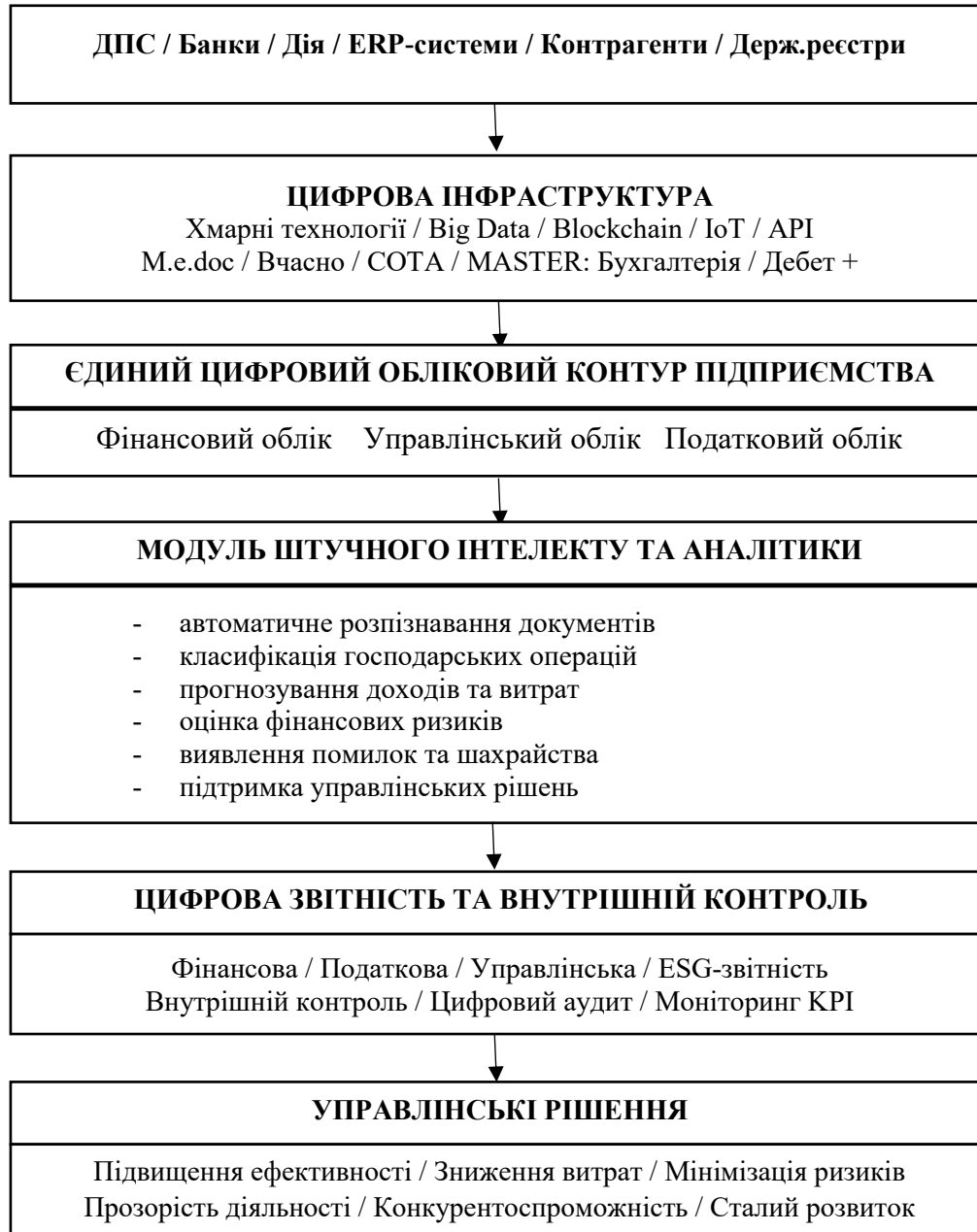

Рис. 2 Концептуальна модель цифрової трансформації бухгалтерського обліку та звітності підприємств України

Джерело: розроблено авторами

Центральним елементом моделі є єдиний цифровий обліковий контур, який поєднує фінансовий, управлінський і податковий облік, систему бюджетування, калькулювання собівартості продукції та облік витрат підприємства. Така

інтеграція сприяє формуванню цілісної інформаційної бази для потреб управління підприємством.

Особливе місце у моделі відведено модулю штучного інтелекту та аналітики, який забезпечує автоматичне розпізнавання первинних документів, класифікацію господарських операцій, прогнозування фінансових результатів, оцінювання ризиків, виявлення помилок та аномалій, а також підтримку процесу прийняття управлінських рішень. Використання алгоритмів машинного навчання дозволяє переходити від ретроспективного відображення господарських процесів до прогнозно-аналітичної функції бухгалтерського обліку.

Результатом функціонування моделі є автоматизоване формування фінансової, податкової, управлінської та ESG-звітності в режимі реального часу, а також інтеграція механізмів внутрішнього контролю та цифрового аудиту. Це забезпечує підвищення достовірності облікової інформації, скорочення трудомісткості облікових процедур та посилення прозорості діяльності підприємства.

Практична реалізація запропонованої моделі сприятиме підвищенню ефективності управління підприємствами, оптимізації витрат, мінімізації фінансових ризиків, покращенню якості управлінських рішень та забезпеченню конкурентоспроможності українських підприємств в умовах цифрової економіки та євроінтеграції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтвердило, що цифрова трансформація бухгалтерського обліку та звітності є об'єктивною необхідністю розвитку сучасних підприємств в умовах цифрової економіки та євроінтеграції.

Впровадження цифрових технологій сприяє автоматизації облікових процесів, підвищенню достовірності фінансової інформації, скороченню витрат на ведення обліку та покращенню якості управлінських рішень. Найбільш перспективними технологіями для розвитку бухгалтерського обліку визначено штучний інтелект, блокчейн, хмарні сервіси, роботизовану автоматизацію процесів та аналітику великих даних.

Водночас цифровізація супроводжується низкою ризиків, серед яких особливе значення мають кіберзагрози, дефіцит цифрових компетентностей персоналу, фінансові витрати на модернізацію інформаційних систем та проблеми захисту даних.

Цифрова трансформація бухгалтерського обліку і звітності може бути проведена відповідно до концептуальної моделі, яка забезпечить інтеграцію сучасних цифрових технологій у єдину систему управління підприємством. Практична реалізація запропонованих підходів сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українських підприємств та адаптації їх облікових систем до вимог цифрової економіки.

Перспективами подальших досліджень є розробка галузевих моделей цифрової трансформації облікових систем з урахуванням специфіки діяльності підприємств аграрного, промислового та сервісного секторів економіки України, а також формування методичного інструментарію оцінки рівня цифрової зрілості облікових систем підприємств та визначення критеріїв готовності до впровадження автономного обліку на основі штучного інтелекту.

Список використаної літератури

1. Азаренков Г., Мельянова Л., Головач Г. Бухгалтерський облік у цифрову епоху : стратегії впровадження та оптимізація процесів. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. Вип. 13. № 27. С. 245-257. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-257).
2. Вплив діджиталізації на трансформації в організації бізнес-процесів та бухгалтерського обліку / Мирончук З., Ціцька Н., Андрушко Р., Малецька О. *Вісник Львівського національного університету природокористування. Сер. Економіка АПК*. 2023. Вип. 30. С. 50-58. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.050>.
3. Ляхович Г. І., Вакун О. В. Використання штучного інтелекту для підвищення ефективності системи управлінського обліку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2023. № 3(56). DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2023-3\(56\)-28-33](https://doi.org/10.26642/pbo-2023-3(56)-28-33).
4. Імплементация технологій штучного інтелекту в обліково-аналітичне забезпечення сільськогосподарських підприємств / Найда А. В., Крюкова І. О., Селіванова Н. М., Гнатєва Т. М. *Modern Economics*. 2025. № 51. С. 151-158. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-19](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-19).
5. Соколенко Л., Балла І., Борковська В. Роль штучного інтелекту та автоматизації в сучасному бухгалтерському обліку. *Наукові перспективи*. 2024. Вип. 9, № 51. С. 787-798. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-787-798](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-787-798).
6. Когут Ю. І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки : практ. посіб. Київ : СІДКОН, 2021. 368 с.
7. Бардаш С. В., Грабчук І. Л. Цифрові технології в сфері бухгалтерського обліку : основні можливості та ризики. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.9.18>.
8. Кудлаєва Н. В., Косташ Т. В., Михалків А. А. Вплив цифрових технологій на трансформацію системи бухгалтерського обліку в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 7. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14635426>.
9. Аналіз тенденцій упровадження цифровізації та діджиталізації в бухгалтерський облік (український кейс) / М. Петченко та ін. *Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики*. 2023. № 1(48). С. 105-113. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3951>.

10. Ashfaq K., Riaz A. Iftikhar F. Does Blockchain Technology Facilitate the Tax System in the Era of Industry 4.0? *Global Economics Review*. 2022. P. 33-44. DOI: [https://doi.org/10.31703/ger.2022\(vii-ii\).04](https://doi.org/10.31703/ger.2022(vii-ii).04).
11. Evolving tax compliance in the digital era : a comparative analysis of AI-driven models and blockchain technology in US tax administration / O.A. Adelekan et al. *Computer Science & IT Research Journal*. 2024. № 5(2). P. 311-33. DOI: <https://doi.org/10.51594/csitrj.v5i2.759>.
12. Тенюх З. Пелех У. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні : стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66>.
13. Король С. Я., Ключко А. О. Цифрові технології в обліку й аудиті. *Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво*. 2020. № 1. С. 170-176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2020_1_31.
14. Ратинський В. В. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку. Перспективи та проблеми. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 4(1). С. 17-20. URL: <https://efp.in.ua/uk/journal-article/622>.
15. Яковенко А. О., Гнатєва Т. М., Мельничук В. М. Світові тенденції інтеграції штучного інтелекту в бухгалтерському обліку. *Аграрні інновації*. 2024. № 23. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.23.32>.

References

1. Azarenkov, H., Meliankova, L., & Holovchak, H. (2023). Accounting in the digital era: implementation strategies and process optimization. *Nauka i tekhnika sohodni*, 13(27), 245-257. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13\(27\)-244-25](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-13(27)-244-25) [in Ukrainian].
2. Myronchuk, Z., Tsitska, N., Andrushko, R., & Maletska, O. (2023). The impact of digitalization on transformations in business processes and accounting. *Visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu pryrodokorystuvannia*, 30, 50–58. <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.050> [in Ukrainian].
3. Liakhovych, H. I., & Vakun, O. V. (2023). The use of artificial intelligence to improve management accounting systems. *Problemy teorii ta metodolohii bukhh-?lteretskoho obliku, kontroliu i analizu*, 3(56). [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2023-3\(56\)-28-3](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2023-3(56)-28-3) [in Ukrainian].
4. Naida, A. V., Kriukova, I. O., Selivanova, N. M., & Hnatieva, T. M. (2025). Implementation of artificial intelligence technologies in accounting and analytical support of agricultural enterprises. *Modern Economics*, 51, 151-158. [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-19](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-19) [in Ukrainian].
5. Sokolenko, L., Balla, I., & Borkovska, V. (2024). The role of artificial intelligence and automation in modern accounting. *Naukovi perspektyvy*, 9(51), 787-798. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-787-798](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-787-798) [in Ukrainian].

6. Kohut, Yu. I. (2021). *Digital transformation of the economy and cybersecurity issues*. Kyiv : SIDCON [in Ukrainian].
7. Bardash, S. V., & Hrabchuk, I. L. (2021). Digital technologies in accounting: key opportunities and risks. *Efektivna ekonomika*, 9. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.9.18> [in Ukrainian].
8. Kudlaieva, N. V., Kostash, T. V., & Mykhalkiv, A. A. (2025). The impact of digital technologies on the transformation of the accounting system in Ukraine. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, 7. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14635426> [in Ukrainian].
9. Petchenko, M., Fomina, T., Balaziuk, O., Smirnova, N., & Luhova, O. (2023). Analysis of trends in the implementation of digitalization in accounting: Ukrainian case. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, 1(48), 105–113. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3951> [in Ukrainian].
10. Ashfaq, K., Riaz, A., & Iftikhar, F. (2022). Does Blockchain Technology Facilitate the Tax System in the Era of Industry 4.0? *Global Economics Review*, 33-44. [https://doi.org/10.31703/ger.2022\(vii-ii\).04](https://doi.org/10.31703/ger.2022(vii-ii).04)
11. Adelekan, O. A., Adisa, O., Ilugbusi, B. S., Obi, O. C., Awonuga, K. F., Asuzu, O. F., & Ndubuisi, N. L. (2024). Evolving tax compliance in the digital era: A comparative analysis of AI-driven models and blockchain technology in US tax administration. *Computer Science & IT Research Journal*, 5(2), 311-333. <https://doi.org/10.51594/csitrj.v5i2.759>
12. Teniukh, Z., & Pelekh, U. (2022). Digitalization of accounting in Ukraine: current state and development prospects. *Ekonomika ta suspilstvo*, 41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-66> [in Ukrainian].
13. Korol, S. Ya., & Klochko, A. O. (2020). Digital technologies in accounting and auditing. *Derzhava ta rehiony*, 1, 170-176. http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2020_1_31 [in Ukrainian].
14. Ratynskyi, V. V. (2021). Information technologies in accounting: prospects and challenges. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, 4(1), 17-20. URL: <https://efp.in.ua/uk/journal-article/622> [in Ukrainian].
15. Yakovenko, A. O., Hnatieva, T. M., & Melnychuk, V. M. (2024). Global trends in the integration of artificial intelligence into accounting. *Ahrarni innovatsii*, 23. <https://doi.org/10.32848/agarar.innov.2024.23.32> [in Ukrainian].

Надходження рукопису до журналу: 28.04.2026

Прийнято до друку рукопис після рецензування: 21.05.2026

Дата публікації: 30.06.2026